

IZLOŽBA UMJETNIKA PARTIZANA

DUBROVNIK

2 — 12 II. 1945 — RADNIČKI DOM

Prva izložba likovnih umjetnika Hrvatske u slobodnome Splitu dokaz je velikoga napora, koji su umjetnici napravili u teškim uslovima Narodno - oslobobilačke borbe. Ova je izložba podsticaj za nove napore i nastojanja da bi se u novim uslovima do maksimuma razvile stvaralačke sposobnosti. Kroz našu prošlost umjetnost je bila sputavana samo zato da ne bi služila narodu, a umjetnici su bili proganjani i prisiljavani da umiru od gladi i bolesti, napušteni i nepriznati, ili su stradavali po tamnicama i konclogorima.

Nikakva sila ne može pravu umjetnost odvojiti od naroda. Kroz potoke krvi, kroz vatru i borbu koju vode herojski narodi Jugoslavije za slobodu i demokraciju, umjetnici zauzimlju nov položaj, jer pobjedom istine nad lažima svijetla nad mrakom, slobode nad tiranijom, kulture nad barbarstvom, omogućeno im je da dođu do punoga zamaha i ostvarenja istinske umjetnosti, koja će pokoljenjima ostati kao najdragocjeniji dar, umjetnosti, koja treba da uvijekovječi ovu do sada neviđenu borbu. To traže borci pali i živi, neviđeni junaci naših narodnih brigada, svi oni koji su besprimjernim junaštvom i požrtvovnošću branili slobodu i umjetnost, to traži čitav narod. Razviti sve snage i otkriti nove, koje su do sada sputavane; to je dužnost umjetnika-čovjeka-borca, koji ne može biti odvojen od svoga naroda koji se bori.

Nikada u historiji našega naroda nisu umjetnici temeljitije polagali ispit pred narodom i umjetnošću, koliko zaista vole istinu, kao u ovome ratu, koji nam je nametnuo borbu na život i smrt. Trebalo se odlučiti. Fašisti su gazili našu zemlju, zavili je oblacima dima, zalili krvlju i suzama, pogazili sve što nam je bilo drago, svojim crnim rukama oskrvnjavali su naše

svetinje, dizali su bučno svoje lažne zastave po našim gradovima i selima, defilirale do zubi naoružane divizije kroz naše ulice. Domaći su im izrodi i izdajnici bili najvjerniji pomagači. Našemu je narodu prijetilo uništenje. Ali je narod ustao smjelo u borbu. Pisani protesti tih dana nisu bili dovoljni. Prvi su umjetnici protestirali radi čovječnosti i radi umjetnosti na koju su povadili nož švapski i domaći koljači. Ostajao je jedini i pravi put, stupiti s narodom u borbu za slobodu, za umjetnost, ili pljunuti na čast i slobodu i umjetnost i saviti kičmu, pasti na koljena pred nalickanim tenentima, fetdwebelima i moliti milost i pjevati hvalospjeve njihovim velikim vođama i veličini rasa pozvanim da gospodare, postati sluge i robovi, napuniti novčanike okrvavljenim srebrnjacima i nestati s lica zemlje, biti ožigosan izdajicom. Ovim putem su pošli mekušci i izrodi. Predstavnici istinske umjetnosti, prave i jedine, pošli su putem borbe u kojoj su pali mnogi veliki borci i umjetnici: Cesarac, Markovac, Keršovani, Prica, Miškina, Kovačić, Lozica i mnogi drugi koji su, služeći narodu i umjetnosti, dali svoje živote za velike ideale slobode i napretka.

Kroz stradanja i patnje, kroz herojske borbe, kroz glad i studen, prolazile su naše brigade sa vjerom u pobjedu, sa vjerom u Tita, koja je bila i ostaje jača od svake ratne tehnike. Zajedno sa brigadama prošli su i mnogi naši umjetnici kroz bitke i napore. Zajedno sa brigadama prošao je i veliki hrvatski pjesnik Vladimir Nazor. Mnogi su svoj udio u borbi dali radom u pozadini fronta. Kroz ove napore stvarao se nov izraz na zgarištima, u patnjama, u velikoj herojskoj borbi naših naroda. Sloboda naroda je sloboda umjetnosti, sloboda naroda je sloboda umjetnika-stvaraoca. Ovu slobodu trebamo budno čuvati radi palih heroja, radi živih, radi napretka novih pokoljenja, radi istine i pravednosti, radi umjetnosti.

Prvi napori su učinjeni o tom govori i ova izložba, pred nama su novi veliki napori, pred kojima umjetnici ne smiju stati, već punim zamahom, koji je u slobodnoj demokratskoj zemlji omogućen, skupiti sve pozitivne snage, poći putem sretnijega života u kojemu će umjetnici moći da dođu do širih umjetničkih ostvarenja, odužiti se do kraja domovini i narodu koji od umjetnika to opravdano traži.

Jure Pločar

AGBABA ZYONKO ✓ ✓

- 1) Rad, Drugarice, U šumi — crteži tušem

ČAČE IVAN

- ✓ 2) Prenošnje ranjenika XIX. divizije, Radio vijesti — crteži tušem

ČERMAK LELA

- ✓ 3) Kordunsko groblje — crtež perom

- ✓ 4) Na bijegu — crtež perom

DETONI MARIJAN

- 5) Borba — gvaš

- ✓ 6) Prelaz preko rijeke Bosne — monotip

- ✓ 7) Prelaz preko Neretve — crtež tušem

- 8) Na vrhu kanjona — akvarel

- ✓ 9) Odmor u šumi — crtež akvarelom

- ✓ 10) Rušenje pruge u istočnoj Bosni — monotip

- ✓ 11) Partizansko kolo na Baniji — crtež perom

- ✓ 12) U kanjonu Pive — crtež ugljenom

- ✓ 13) Iz kolone — monotip

- ✓ 14) Prelaz preko rijeke Bosne — crtež tušem

- ✓ 15) Odmor pod drvetom — crtež olovkom

- ✓ 16) Iz mape linoreza „U“

HERMAN OSKAR

- ✓ 17) Porodica u zbijegu — crtež akvarelom

- ✓ 18) Drugarica Eta — crtež akvarelom

- 19) Pobijena djeca — akvarel

- ✓ 20) Žene bez ognjišta — crtež tušem

- ✓ 21) Izbjeglice — crtež tušem

IGNJATOVIĆ NIKOLA

- ✓ 22) Bijeg iz popaljenog sela — crtež ugljenom

JOB-JELIČIĆ CVIJETA

- 23) Zamjena, Strijeljanje pod maslinama, Poslije pljačke — gvaš

KNEŽEVIĆ JOKO

- ✓ 24) Krvava košulja — crtež olovkom

- ✓ 25) Slobodna Rogoznica — crtež kistom

KOVAČEVIĆ BRANKO

- 26) Oslobođena krajina — 2 akvarela

- ✓ 27) „Kroz narodno-oslobodilačku borbu“ — iz mape linoreza

MARASOVIĆ RIKO

- ✓ 28) Iz VII. ofanzive — crtež kredom

MRAZ FRANO

- ✓ 29) Ranjeni borac — crtež tušem
- ✓ 30) Njegovo imanje — crtež tušem
- ✓ 31) Za svoju bajtu — crtež tušem
- ✓ 32) Naša bolnica — crtež tušem

MURTIĆ EDO

- 33) Srušeno brodogradilište — gvaž
- ✓ 34) Pilot lovac — crtež tušem
- ✓ 35) Izbjegličko dijete — crtež tušem

OSTOJA MIRKO

- ✓ 36) Kurir — crtež kredom

PARAĆ DALIBOR

- ✓ 37) Udovica, Masovno hapšenje — skice za linorez

PARAĆ VJEKO

- ✓ 38) „Avioni, avioni...” — sepia
- ✓ 39) Zora na bojištu — crtež kredom
- ✓ 40) Nijemci ulaze — crtež tušem
- ✓ 41) Pred bolnicom — crtež tušem
- ✓ 42) Sirotinja — crtež tušem
- ✓ 43) Vješala — crtež tušem
- ✓ 44) Patrolni čamac — akvarel
- ✓ 45) U doba novog poretka — crtež akvarelom

PETRIĆ BARTUL

- 46) Popaljene kuće, Popaljeni Vrbanj — akvarel

POSTRUŽNIK OTON

- ✓ 47) Vojnici na odmoru — crtež ugljenom
- ✓ 48) Pokolj žena — akvarel
- ✓ 49) Strijelac — crtež ugljenom
- ✓ 50) Prepad — crtež kistom
- ✓ 51) Naša mornarica — crtež kistom
- ✓ 52) Osuđeni na smrt — crtež kistom
- ✓ 53) Poslije borbe — crtež kistom
- ✓ 54) Ubijeni — crtež kistom
- ✓ 55) Lješine — crtež kistom
- ✓ 56) Motiv sa Visa — crtež kistom

PRICA ZLATKO

- ✓57) Glumci — crtež tušem
- 58) Pozornica u šumi — akvarel
- 59) Bolničko rublje — akvarel
- ✓60) Drug Apih — crtež tušem
- 61) Partizanska glumica — akvarel
- 62) Pjevački hor — akvarel
- ✓63) Ranjenik — crtež tušem

RADAUŠ VANJA

- ✓64) Strijelac — crtež tušem
- ✓65) Granje — crtež tušem
- 66) Upad Nijemaca u selo — akvarel
- ✓67) Porušena kuća — crtež tušem
- 68) Topusko — akvarel
- 69) Pionir — akvarel
- 70) „Mi pamtimo“ — mapa linoreza

RAJKOVIĆ STJEPAN

- 71) ✓ Drugarica Mira, Starac iz Ponikvara — crteži perom

SKOPAL STELA

- 72) Bijeg pred neprijateljem — pečena glina
- 73) Borac Ico — pečena glina

STUDIN MARIN

- 74) Ribari — relijef orahovina
- 75) Sirotinjska majka — relijef orahovina
- 76) Crni dani — relijef orahovina
- 77) Pionirka — relijef orahovina
- 78) Majčina radost — relijef orahovina
- 79) Majka na ulici — orahovina
- 80) U zbijegu — orahovina
- 81) Pastir — orahovina
- 82) Osvetnik — orahovina
- 83) Proleter — bronza

ŠIMAGA PETAR

- ✓84) Iz dječjeg doma — crteži tušem
- ✓85) Izbjeglice iz Like, Drug kod rada — crteži
- ✓86) Komesarica dječjeg doma — crtež akvarelom
- ✓87) Selo u Baniji — crtež tušem
- ✓88) Rujevac — crtež tušem
- ✓89) Mati — crtež tušem

STARK JELENA

- ✓90) Partizanka — crtež ugljenom

ŠESTIĆ LJUDEVIT

- 91) ✓Vrgin most, ✓Bosanska krajina — crtež tušem

- 92) ✓Partizanski artiljerci, ✓Partizani na vježbi — crtež tušem

- 93) ✓Odmor, ✓Na partizanskom kursu — crtež tušem

TOLIĆ MILAN

- 94) „Furor teutonicus“ — akvarel

TILJAK ĐURO

- ✓95) Dvije seljakinje — crtež tušem

- 96) Monopoli, partizanska pom. baza u Italiji — gvaš

- ✓97) Kod ručka — crtež

- ✓98) Dijete u službi partizana — crtež

- ✓99) Svezani musliman — crtež olovkom

- ✓100) U logoru — crtež crayonom

- 101) Monopoli, partizanska pom. baza u Italiji — gvaš

- ✓102) Prelja iz Bosne, — monotip

- ✓103) Partizani kod ognjišta I. crtež olovkom

- ✓104) Partizani kod ognjišta II. monotip

ZUPA ANTUN

- ✓105) U skloništu — crtež olovkom

- ✓106) Jedinčeva majka — crtež olovkom

- ✓107) Gladna antifašistkinja — crtež olovkom

- ✓108) Evakuirci — crtež olovkom

- ✓109) Evakuirci — crtež olovkom

† IVO LOZICA (ustrijeljen od talijanskih okupatora 1943)

- 110) Majka i sin — sadra

- 111) Ribar — sadra

- 112) Žena čiha vunu — drvo

- 113) Portret sestre — kamen

- 114) Portret brata — sadra

- 115) Portret babe — sadra

- 116) Portret N. N. — sadra

- 117) Muški torzo — sadra

- 118) Tuga — kamen, nedovršen

- 119) Plačuća žena — drvo, nedovršen reljef

- 120) Crteži (28 komada)

Vitrina sa fotografijama, pismima, crtežima i dokumentima

120) Čič (2. komedija) — 1. čin
 119) Plačova žena — 1. čin
 118) Tuga — 1. čin
 117) Etnski torzi — 1. čin
 116) Portret N. — 1. čin
 115) Portret baba — 1. čin
 114) Portret brata — 1. čin
 113) Portret sestice — 1. čin
 112) Žena čina vuna — 1. čin
 111) Ribar — 1. čin
 110) Miska i sin — 1. čin
 109) LOZICA (komedija) — 1. čin
 108) Evskunici — 1. čin
 107) Evskunici — 1. čin
 106) Jedinecova majka — 1. čin
 105) U skloništu — 1. čin
 104) ZUPA ANTUNI — 1. čin
 103) Partizani kod ognjišta II. monodij — 1. čin
 102) Partizani kod ognjišta I. čin
 101) Preša iz posela — 1. čin
 100) Monodij, partizanski monodij — 1. čin
 99) U logoru — 1. čin
 98) Svezani ravnanim — 1. čin
 97) Dijete u snu — 1. čin
 96) Kod vuka — 1. čin
 95) Monodij, partizanska ponaša u snu — 1. čin
 94) Dvije seljakinje — 1. čin
 93) Starija — 1. čin
 92) Partizanska — 1. čin
 91) Partizanska — 1. čin
 90) Partizanska — 1. čin
 89) Partizanska — 1. čin
 88) Partizanska — 1. čin
 87) Partizanska — 1. čin
 86) Partizanska — 1. čin
 85) Partizanska — 1. čin
 84) Partizanska — 1. čin
 83) Partizanska — 1. čin
 82) Partizanska — 1. čin
 81) Partizanska — 1. čin
 80) Partizanska — 1. čin
 79) Partizanska — 1. čin
 78) Partizanska — 1. čin
 77) Partizanska — 1. čin
 76) Partizanska — 1. čin
 75) Partizanska — 1. čin
 74) Partizanska — 1. čin
 73) Partizanska — 1. čin
 72) Partizanska — 1. čin
 71) Partizanska — 1. čin
 70) Partizanska — 1. čin
 69) Partizanska — 1. čin
 68) Partizanska — 1. čin
 67) Partizanska — 1. čin
 66) Partizanska — 1. čin
 65) Partizanska — 1. čin
 64) Partizanska — 1. čin
 63) Partizanska — 1. čin
 62) Partizanska — 1. čin
 61) Partizanska — 1. čin
 60) Partizanska — 1. čin
 59) Partizanska — 1. čin
 58) Partizanska — 1. čin
 57) Partizanska — 1. čin
 56) Partizanska — 1. čin
 55) Partizanska — 1. čin
 54) Partizanska — 1. čin
 53) Partizanska — 1. čin
 52) Partizanska — 1. čin
 51) Partizanska — 1. čin
 50) Partizanska — 1. čin
 49) Partizanska — 1. čin
 48) Partizanska — 1. čin
 47) Partizanska — 1. čin
 46) Partizanska — 1. čin
 45) Partizanska — 1. čin
 44) Partizanska — 1. čin
 43) Partizanska — 1. čin
 42) Partizanska — 1. čin
 41) Partizanska — 1. čin
 40) Partizanska — 1. čin
 39) Partizanska — 1. čin
 38) Partizanska — 1. čin
 37) Partizanska — 1. čin
 36) Partizanska — 1. čin
 35) Partizanska — 1. čin
 34) Partizanska — 1. čin
 33) Partizanska — 1. čin
 32) Partizanska — 1. čin
 31) Partizanska — 1. čin
 30) Partizanska — 1. čin
 29) Partizanska — 1. čin
 28) Partizanska — 1. čin
 27) Partizanska — 1. čin
 26) Partizanska — 1. čin
 25) Partizanska — 1. čin
 24) Partizanska — 1. čin
 23) Partizanska — 1. čin
 22) Partizanska — 1. čin
 21) Partizanska — 1. čin
 20) Partizanska — 1. čin
 19) Partizanska — 1. čin
 18) Partizanska — 1. čin
 17) Partizanska — 1. čin
 16) Partizanska — 1. čin
 15) Partizanska — 1. čin
 14) Partizanska — 1. čin
 13) Partizanska — 1. čin
 12) Partizanska — 1. čin
 11) Partizanska — 1. čin
 10) Partizanska — 1. čin
 9) Partizanska — 1. čin
 8) Partizanska — 1. čin
 7) Partizanska — 1. čin
 6) Partizanska — 1. čin
 5) Partizanska — 1. čin
 4) Partizanska — 1. čin
 3) Partizanska — 1. čin
 2) Partizanska — 1. čin
 1) Partizanska — 1. čin